

KU LEUVEN

KU LEUVEN

HIVA

ONDERZOEKSINSTITUUT VOOR
ARBEID EN SAMENLEVING

**STEUNPUNT
WERK**

**Universiteit
Antwerpen**

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

De instroom en uitstroom in het lerarenberoep vanuit vergelijkend perspectief

Kristof De Witte, Willem De Cort, Ilse Tobback, Jacob Van Belle, Wouter Schelfhout, Els Tanghe,
Mike Smet, Sarah Vansteenkiste

22 mei 2024

Persvoorstelling

Onderzoeksvragen

Eerste deelrapportage uit breder onderzoek

Instroom in het beroep en uitstroom uit het beroep van afgestudeerden in de lerarenopleidingen

Instroom en uitstroom in het lerarenberoep van zij-instromers

1. Vergelijkend perspectief met andere sectoren

1. Vergelijkend perspectief met andere sectoren

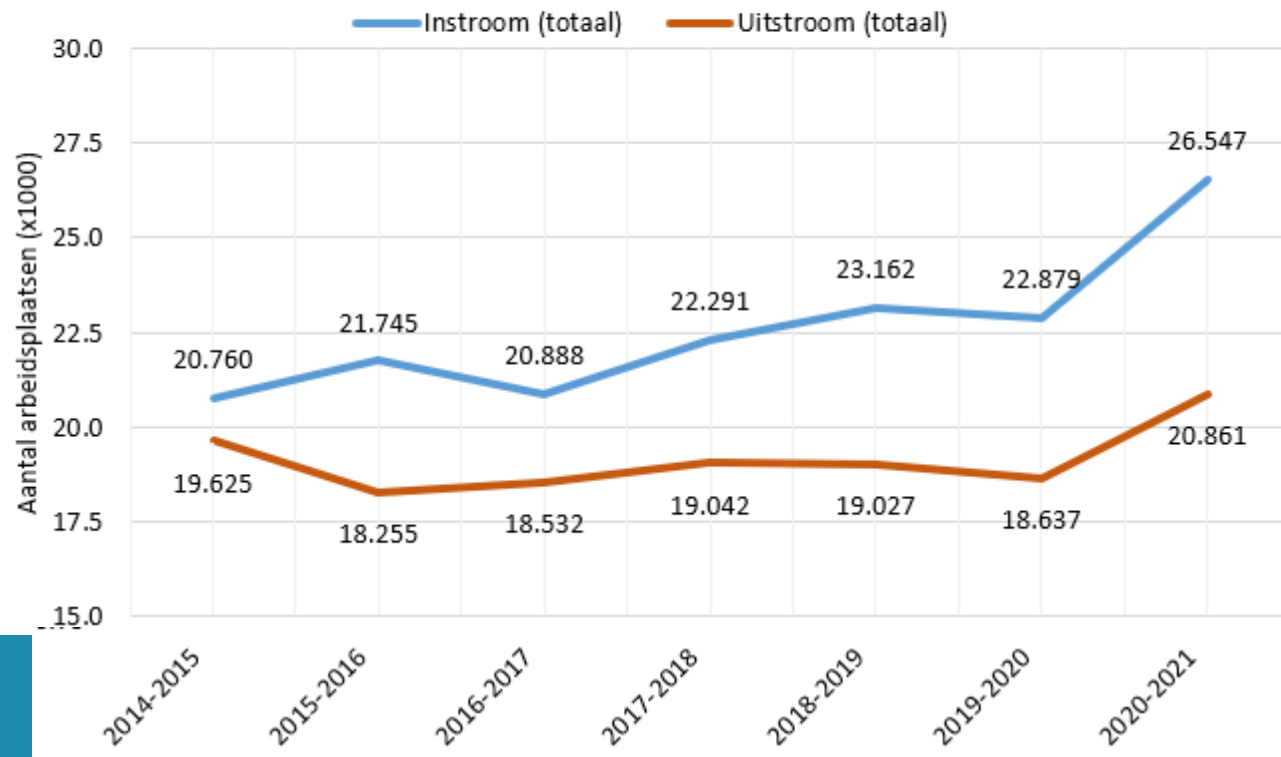
Data: 2014-2021 Dynam gegevens → werknemersdynamiek van alle loontrekkende werknemers

1. Vergelijkend perspectief met andere sectoren

Instroom in onderwijs

- Gemiddeld 9,5% instromers per jaar.
 - 20% zij-instroom uit andere sectoren.
- Stijgende trend van het aandeel instromers overheen de periode 2015-2021

Figuur 5: Instroom en uitstroom uitgedrukt in aantal arbeidsplaatsen en ratio instroom-uitstroom per schooljaar

1. Vergelijkend perspectief met andere sectoren

Uitstroom uit onderwijs

- Gemiddelde uitstroom van 8% per jaar.
 - 75% uitstromers naar niet-loontrekkend.
 - 25% vindt werk in andere sectoren.

Positief saldo van instroom en uitstroom

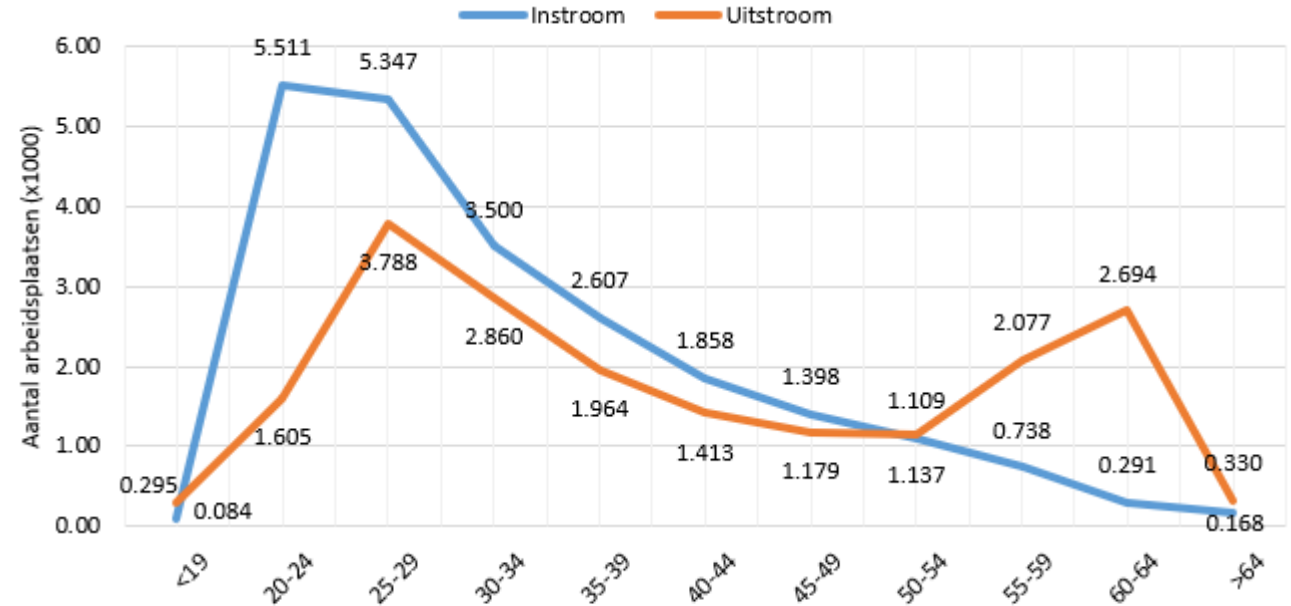
- Jaarlijks gemiddelde groei van aantal arbeidsplaatsen (niet VTE) van 1,5% in periode 2014-2021.
 - Groei was met 2,26% het hoogst in het laatst beschikbare schooljaar, 2020-2021
- Licht stijgende trend voor instroom-uitstroom ratio

1. Vergelijkend perspectief met andere sectoren

In- en uitstroom volgens

- **Deeltijds:** 37% instroom is voltijds; 62% instroom deeltijds

- **Leeftijd:**

- **Geslacht:** Vrouwen stromen vaker in dan uit (ratio in/uitstroom vrouwen 1,25 versus voor mannen 1,07)

- **Herkomst:** blijvers relatief vaker van Belgische herkomst (gemiddeld 88,2%) dan instromers (gemiddeld 79,1%) en uitstromers (gemiddeld 79,6%)

- **Type huishouden:** Bijna 70% van de instromers heeft kinderen; 47% uitstromers heeft geen kinderen

1. Vergelijkend perspectief met andere sectoren

Toenemende krapte in onderwijssector

- Vacaturegraad gestegen van 1,1% in 2014 naar 2,8% in 2021.
- Cfr. Demografische trends, grotere omkadering

Vergelijking met andere sectoren

- Gunstiger instroom-uitstroom ratio dan in globale economie.
- Positievare dynamieken dan in andere dienstverlenende sectoren.
- Jobkenmerken: Leraren hebben gemiddeld niveau van procedureel werk en hoge autonomie

1. Vergelijkend perspectief met andere sectoren

Gemiddelde sector (2014-2021); groen = Quartaire sector	instroom	uitstroom	blijver	arbeidsplaatsen
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	5,8	6,5	93,8	10204
Onderwijs	9,5	8,0	91,2	237851
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	10,3	10,5	89,6	203717
Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering	11,6	9,5	89,5	16354
Industrie	11,0	10,6	89,2	335585
Winning van delfstoffen	12,3	10,0	88,9	463
Financiële activiteiten en verzekeringen	11,1	11,2	88,9	51258
Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	13,0	11,4	87,8	311596
Vervoer en opslag	16,1	14,3	84,8	141732
Extraterritoriale organisaties en lichamen	10,2	22,6	83,6	70
GEMIDDELDE SECTOREN	17,9	16,7	82,7	2307622
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	17,9	17,1	82,5	315928
Informatie en communicatie	19,3	16,0	82,3	58264
Bouwnijverheid	18,2	17,5	82,1	130215
Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten	20,6	16,2	81,6	97835
Exploitatie van en handel in onroerend goed	19,8	17,8	81,2	10357
Overige diensten	18,9	20,0	80,5	30201
Huishoudens als werkgever; goederen en diensten door huishoudens voor eigen gebruik	21,7	17,3	80,5	3170
Kunst, amusement en recreatie	27,1	24,8	74,0	16493
Landbouw, bosbouw en visserij	38,2	34,3	63,8	12651
Administratieve en ondersteunende diensten	41,1	38,9	60,0	254081
Verschaffen van accommodatie en maaltijden	40,5	39,9	59,8	69597

2. Doorstroom uit lerarenopleiding naar het lerarenberoep

2. Doorstroom uit lerarenopleiding naar het lerarenberoep

Data:

Populatie

- Alle afgestudeerden van een lerarenopleiding
- Van 2008-2009 t.e.m. 2021-2022
 - --> 86.726 unieke personen

Bronnen

- Data lerarenopleiding & andere studies in hoger onderwijs
- Data loopbaan als leerkracht
- Data op instellingsniveau

2. Doorstroom uit lerarenopleiding naar het lerarenberoep

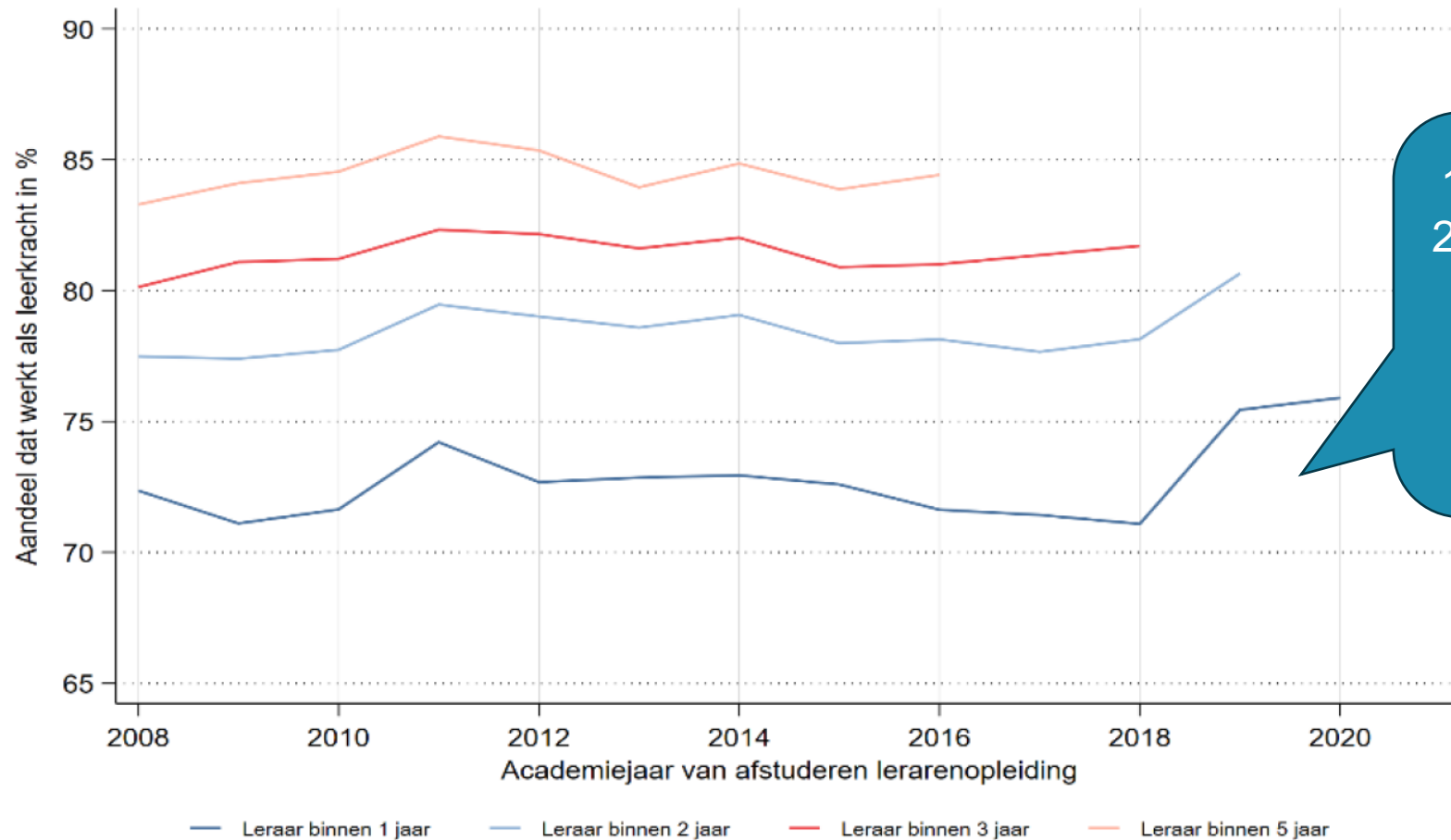
Doorstroom naar het lerarenberoep per onderwijsniveau lerarenopleiding

	Leraar binnen		
	drie jaar	vijf jaar	tien jaar
Gemiddelde	78,3	81,9	86,5
Onderwijsniveau lerarenopleiding			
Educatieve Bachelor Kleuter	94,1	95,7	96,8
Educatieve Bachelor Lager	92,4	94,8	96,0
Educatieve Bachelor Lager secundair	75,5	80,4	84,6
Hoger secundair (ALO, SLO, Educatieve Master of graduaat)	65,2	68,0	72,2

1. Aanzienlijke doorstroom vanuit de lerarenopleidingen
2. Lagere doorstroom bij leraren voor hoger secundair

2. Doorstroom uit lerarenopleiding naar het lerarenberoep

Figuur 13: Doorstroom naar lerarenberoep opgesplitst naar aantal jaar na afstuderen (excl. CVO's)

1. Stabiele evolutie tussen 2008-2018
2. Opvallende stijging vanaf schooljaar 2019-2020
3. Consistente stijging in doorstroom vanuit lerarenopleidingen voor hoger SO vanaf 2015-2016

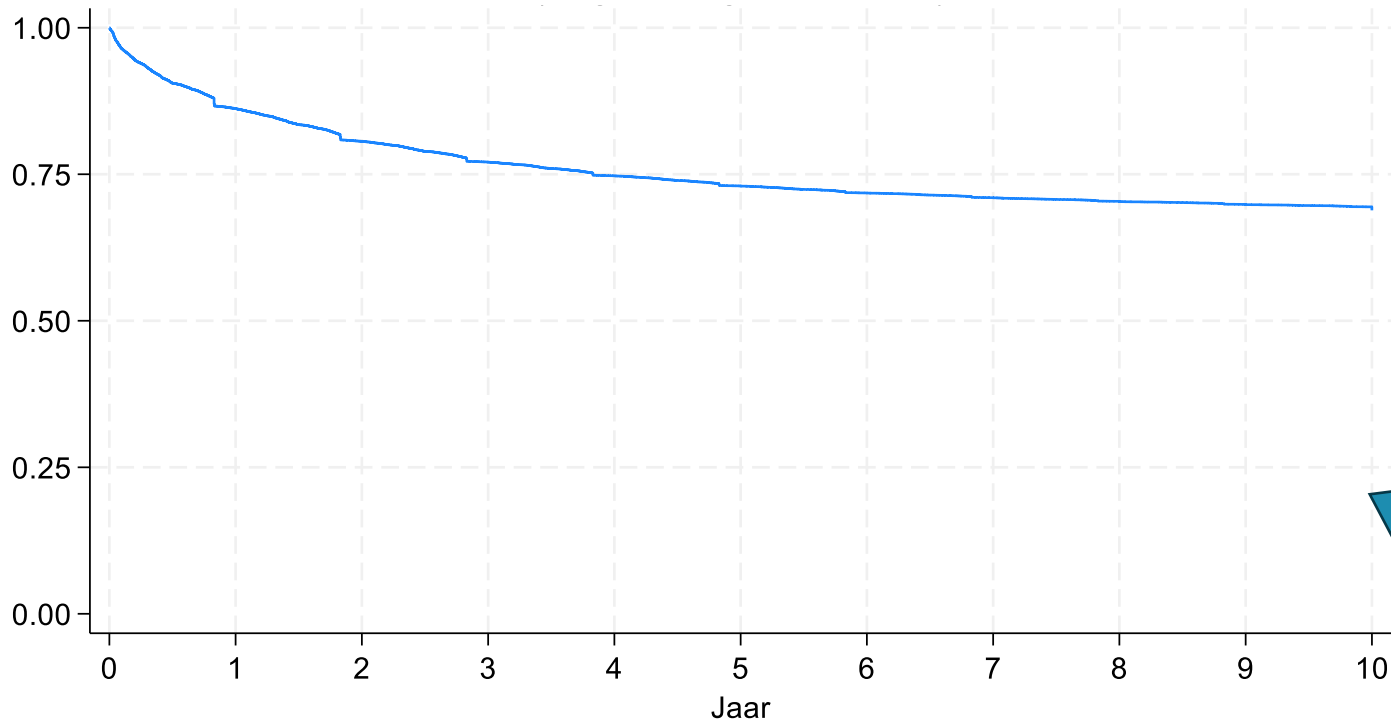
Voorspellen doorstroom

Profielkenmerken geassocieerd met een hogere doorstroom (gecontroleerd voor andere kenmerken)

- Vrouwen stromen 1,7 procent punt (ppt) meer door
- Lerarenopleiding is eerste keuze: 1,6 ppt hogere kans
- Bovengemiddeld studierendement in lerarenopleiding: 1,5 ppt hogere kans
- Afgestudeerden van universiteit hebben 8,1 ppt hogere kans op doorstroom dan in CVO
- LIO's (die hun lerarenopleiding afmaken !): 20,7 ppt hogere kans
- Studenten uit dubbele- en arbeidsmarktfinaliteit
- Socio-economische status, thuistaal en leeftijd zijn weinig / niet bepalend

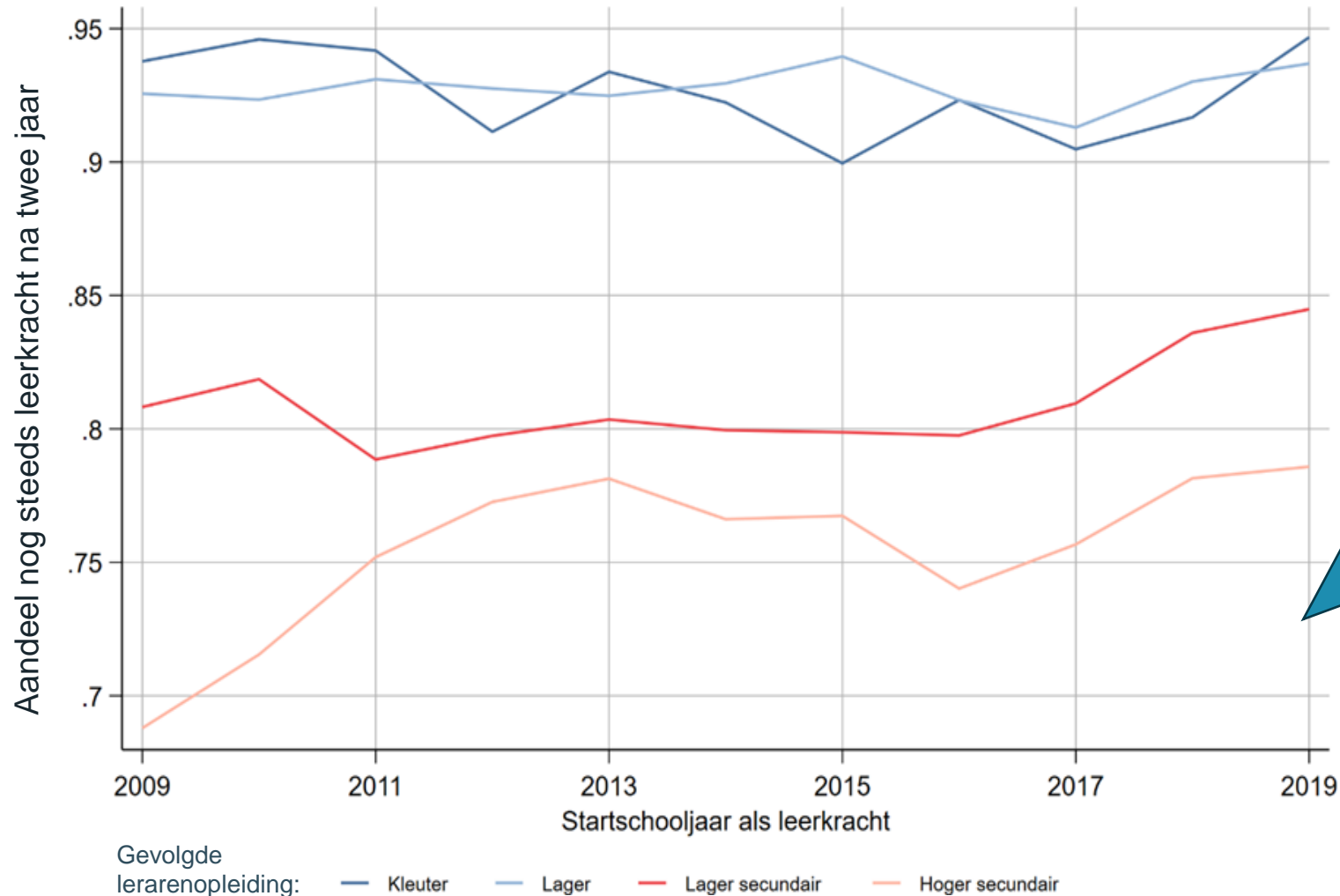
3. Retentie in het lerarenbereep

3. Retentie in het lerarenberoep

1. Gemiddeld: Na een jaar is de kans om nog in het beroep te zijn nog 86,45%, na drie jaar is dat 77,54%, na vijf jaar nog 73,64% en na tien jaar 70,37%.
2. Van de educatieve bachelor kleuter- of lager onderwijs die starten als leraar zijn respectievelijk 83,4% en 85,4% vijf jaar later nog steeds aan de slag als leraar. Van de educatieve bachelors secundair onderwijs of educatieve masters die starten als leraar zijn respectievelijk 69,3% en 61,6% vijf jaar later nog steeds aan de slag als leraar.

Retentie na twee schooljaren: doorheen de tijd en per onderwijsniveau

Sinds 2016-2017 een stijging in de retentiegraad in alle onderwijsniveaus, en het sterkst in het SO

- in SO: het aantal startende leraren dat na twee schooljaren nog steeds aan de slag is als leraar nam toe van 76,9% naar 81,5%
- retentiecijfers in 2019-2020 hoogste in 10 jaar

Voorspellen retentie

Persoonskenmerken

- Mannen hebben 1,1 ppt lagere kans op retentie
- Lerarenopleiding eerste keuze: 1,1 ppt hogere retentie

Opdrachtkenmerken

- Stabiliteit opdracht: langere duurtijd van opdracht, hoger werkvolume & minder tussentijd tussen opdrachten → sterk verhoogde retentie
- Lerarenplatform: 2,3 ppt hogere retentiekans
- Lesgeven in verschillende onderwijsvormen: 2,9 ppt hogere retentiekans
- Vereist bekwaamheidsbewijs voor de opdracht: hogere retentie
- Laagste retentiekans bij leraren die meer lesgeven in TSO en BSO (1,3 ppt lagere retentie dan leraren in eerste graad secundair onderwijs) versus 2 ppt hogere retentie bij leraren lager- en kleuteronderwijs

- Nauwelijks invloed van vaste benoeming (stabiliteit opdracht is bepalend)
- Nauwelijks invloed van pendelafstand

Voorspellen retentie

Schoolkenmerken

- Geen duidelijke invloed van GOK-kenmerken leerlingen (schooltoelage en thuistaal <-> opleidingsniveau moeder)
- Personeelskenmerken school hebben weinig verklarende waarde

Besluit

Op de zeer krappe arbeidsmarkt presteert de onderwijssector goed in vergelijking met de globale economie en andere dienstverlenende sectoren.

De instroom-uitstroom ratio is hoger dan in de globale economie en de dynamieken in de onderwijssector zijn positiever dan die in andere dienstverlenende sectoren.

Aanzienlijke doorstroom van 86% die binnen 10 jaar na afstuderen van lerarenopleiding doorstroomt naar het beroep

Gunstige evolutie: Stijging van doorstroom sinds 2019; retentie was hoogste in 2019

KU LEUVEN

KU LEUVEN

HIVA

ONDERZOEKSINSTITUUT VOOR
ARBEID EN SAMENLEVING

**STEUNPUNT
WERK**

**Universiteit
Antwerpen**

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

De instroom en uitstroom in het lerarenberoep vanuit vergelijkend perspectief

Kristof De Witte, Willem De Cort, Ilse Tobback, Jacob Van Belle, Wouter Schelfhout, Els Tanghe,
Mike Smet, Sarah Vansteenkiste

22 mei 2024

Persvoorstelling